

บทที่ ๕

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการจัดปฐกฐนกรรม ของวัดผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอกู่กระดิง จังหวัดเลย ด้วยวิธีวิจัยเชิงคุณภาพเน้นการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร และศึกษาภาคสนาม เป็นที่สำคัญเกี่ยวข้องโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อศึกษาปัจจัยแห่งความสำเร็จของการอยู่ปฐกฐนกรรมของคณะสงฆ์วัดผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอกู่กระดิง จังหวัดเลย และ เพื่อศึกษาคุณค่าของการอยู่ปฐกฐนกรรมของวัดผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอกู่กระดิง จังหวัดเลยผลการศึกษา

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยพบว่าหลักพุทธธรรมเกิดขึ้นเพราะเกิดจากการแสวงหาวิถีการดับทุกข์ ความพ้นทุกข์ ด้วยการศึกษาและปฏิบัติด้วยความวิริยะ จนพบวิธีทางอันประเสริฐสามารถนำผู้ปฏิบัติบรรลุความรู้แจ้ง จิตใจใสสะอาดบริสุทธิ์ เป็นบ่อเกิดของประโยชน์และความสุขหลักพุทธธรรมปรากฏชัดเจนด้วยการนำพาสังคมประเทศไทยและมวลมนุษยชาติให้มีความสันติสุข

พระพุทธศาสนา เป็นที่มาแห่งคำตอบของการปรับสมดุลของชีวิต ระหว่างความต้องการ หรือความจำเป็นทางร่างกาย หรือความจำเป็นทางด้านจิตใจ หลักการทางพระพุทธศาสนา จึงสามารถเป็นคำตอบแห่งปัจจุบันสมัย ที่ดูเหมือนมนุษย์จะประสบปัญหา เรื่องการไม่สามารถสร้างสมดุลให้กับชีวิตมากกว่ายุคก่อนเสียอีก หากปัจเจกบุคคลแม้จะไม่ใช่ว่าที่ปฏิญาณตนเป็นพุทธศาสนิกชนก็ตาม สามารถนำหลักการภวนาตามวิถีพุทธไปประยุกต์ปฏิบัติ จนสามารถสร้างดุลยภาพแห่งการดำเนินชีวิต ด้วยการเผชิญกับวิกฤติปัญหาได้อย่างมั่นคง และนำชีวิตของตนผ่านวิกฤตินั้น ๆ ไปได้ ท่ามกลางความผันผวนของวิกฤติปัญหานานารูปแบบ ในสภาพสังคมและสภาวะแวดล้อมของโลกปัจจุบัน พร้อมทั้งสามารถสร้างความสงบสุขส่วนตน ท่ามกลางมหาชนที่กำลังถูกความเดือนร้อนเป็นทุกข์ทั้งภายในใจ และภายนอกถาโลมเข้าบีบคั้น“พระพุทธวจน” เป็นมรดกอันล้ำค่าเสมอมา กว่า ๒,๖๐๐ ปี และจะมีตลอดไปอีก เพราะผู้ปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ และปัญญา ย่อมได้รับประโยชน์และความสุขทั้งตนเองและผู้อื่น คือสามารถเอาชนะกิเลสอย่างหยาบ อย่างกลางและละเอียดได้ ย่อมเกิดประโยชน์สุขแก่สังคมและมวลมนุษยชาติทั้งปวง

อภิปรายผล

สภาพสังคมในปัจจุบันประชาชนกำลังประสบปัญหาด้านร่างกายและจิตใจ อันเกิดจากการบีบคั้นของปัญหาด้านต่าง ๆ อันเนื่องมาจากเกิดสภาวะวิกฤติทั้งด้านเศรษฐกิจ การเมือง ภัยธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ประกอบกับปัจจุบันเป็นยุคแห่งโลกาภิวัตน์ ข้อมูลข่าวสารไร้พรมแดนไม่มีการควบคุม จนทำให้วัฒนธรรมต่าง ๆ ไหลบ่าเข้ามามากมาย จนเกิดปัญหาเกิดความสับสนวุ่นวายในสังคม เกิดโรคภัยไข้เจ็บทางด้านร่างกาย ทางด้านจิตใจ มีความจำเป็นอย่างยิ่งจะต้องรีบช่วยกันเยียวยารักษา พระพุทธศาสนามีแนวคำสอนเน้นในทางดับทุกข์ การแสวงหาทางออกคือการดับทุกข์แก่ตนเอง คือ

การศึกษา การปฏิบัติตามหลักพุทธธรรม โดยเฉพาะการร่วมปฏิบัติธรรมอยู่ปริวาสกรรม เพื่อเสริมสร้างศีลธรรมจริยธรรมเพิ่มบุญบารมีแก่ผู้เฝ้าธรรม ย่อมชำระจิตใจให้บริสุทธิ์และให้เกิดความสันติสุขแก่ตนเองและครอบครัว

ประเด็นที่ ๑ ความเป็นมาการจัดปริวาสกรรมพบว่า ปริวาสกรรม มีมาตั้งแต่สมัยพุทธกาล เป็นชื่อของสังฆกรรมประเภทหนึ่งที่สงฆ์จะพึงกระทำ ซึ่งในปัจจุบันนี้เป็นที่รู้จักแพร่หลายในหมู่พระภิกษุสงฆ์ ซึ่งการอยู่ปริวาสเรียกได้อีกอย่างหนึ่งว่า การอยู่กรรม จึงนิยมเรียกรวมกันว่า ปริวาสกรรมเป็นการชดเชยการอยู่ใช้ หรือ เรียกสามัญว่า “การ อยู่กรรม (กฎฐานวิธี) คืออยู่ให้ครบกระบวนการ สิ้นสุดกรรมวิธีทุกขั้นตอนของการอยู่ปริวาส กรรมทั้งนี้ก็ เพื่อให้ผู้อยู่ใช้กรรมหรือความผิดที่ได้ล่วงละเมิดพระวินัย หรือต้องอาบัติสังฆาทิเสส ซึ่งอาจจะล่วงละเมิดโดยความตั้งใจหรือไม่ได้ตั้งใจหรืออาจล่วงละเมิดโดยรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม ให้พ้นมลทิน หมุดจดบริสุทธิ์ไม่มีเหลือเครื่องเศร้าหมองอันจะเป็นอุปสรรคในการประพฤติปฏิบัติ บำเพ็ญในทางจิตของพระภิกษุสงฆ์ ปริวาสกรรมมีเพื่อสำหรับบุคคล ๒ ประเภทคือ ปริวาสกรรม สำหรับพระภิกษุสงฆ์ที่บวชอยู่แล้วในพระพุทธศาสนา แต่ต้องครุกาบัติ ปริวาสกรรมสำหรับ คฤหัสถ์ หรือพวกเดียรัจฉาย การอยู่ปริวาสกรรมของพระภิกษุที่พระองค์ทรงบัญญัติไว้ เพื่อการอนุเคราะห์และให้ โอกาสกับภิกษุที่ต้องอาบัติสังฆาทิเสสกลับตัวประพฤติตนเองเสียใหม่แล้วให้สงฆ์สวดรับกับเข้า หมู่คณะโดยมีข้อกำหนดและขั้นตอนต่าง ๆ มากมาย และค่อนข้างยุ่งยาก พระผู้มีพระภาคเจ้าจึงมี เจียนไขกับพระภิกษุผู้อยู่ปริวาสหลายข้อ คล้าย ๆ เป็นการลงโทษและให้ลดทอนโทษ เช่น ไม่ให้กราบ ไหว้ ไม่ลูกรับ ในขณะที่ภิกษุนั้นกำลังอยู่ปริวาส เป็นต้น การศึกษาและประพฤติปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมขั้นต้น มีทาน ศีล ย่อมเอาชนะกิเลสอย่างหยาบ ซึ่งนำมาประโยชน์และความสุขในชีวิตทั้ง ทางกาย ทางวาจา และทางใจเป็นประโยชน์สุขแก่ตนเองและผู้อื่น

ประเด็นที่ ๒ ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการจัดปริวาสกรรมพบว่าการกระทำอันเป็นมงคล คือ การกระทำอันเป็นเหตุให้เจริญก้าวหน้า สิ่งสำคัญคือกระทำอย่างไรจึงจะถือเป็นเหตุที่ดีในการเกิดมงคลชีวิต ที่เรียกว่าเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิต การกระทำที่ดีที่เรียกว่ามงคลได้แก่ การเป็นคนดีด้วยการไม่คบคนพาล คบบัณฑิตและบูชาสิ่งที่ควรบูชาซึ่งเป็นเรื่องการเริ่มต้นสร้างชีวิต สร้างครอบครัว ตลอดจนหน้าที่การงาน การคบคนเป็นสิ่งสำคัญ ถ้าคบคนไม่ดีก็จะพาชีวิตตกต่ำไปด้วย การไม่คบคนพาลมีความสำคัญมาก ในพระพุทธศาสนาจึงจัดไว้เป็นมงคลข้อแรก และสนับสนุนด้วยการคบบัณฑิต เป็นข้อสอง ต่อจากนั้นให้บูชาสิ่งที่ควรบูชาได้แก่ บิดา มารดา ครู อาจารย์ พระมหากษัตริย์ เป็นต้น เพื่อปรับกายและใจให้เป็นคนดี พระพุทธศาสนาสอนให้เตรียมปัจจัยพื้นฐานในการสร้างชีวิต ได้แก่ การมีบุญที่กระทำไว้มาก่อนและตั้งตนไว้ชอบ และการอยู่ในประเทศที่เหมาะสมหมายถึงการอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมเป็นที่ยอมรับกันว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อชีวิตของคนเรา

วิกฤติต่าง ๆ ในสังคม จึงได้แก่การสร้างโอกาสและส่งเสริมให้มีปัจเจกชนให้มากที่สุด ซึ่งแม้หน้าที่หลักส่วนนี้ จะอยู่ในความรับผิดชอบของผู้มีบทบาทหน้าที่ทางพระศาสนา ในฐานะที่เป็นฝ่ายรับผิดชอบโดยตรงต่อการสืบทอดพระพุทธศาสนา อันมีพุทธประสงค์คือการปลดปล่อยความทุกข์ในใจของมหาชนเป็นเป้าหมาย แต่หากได้รับการสนับสนุนจากภาคส่วนต่างๆ ในสังคมที่มีความเข้าใจและยอมรับความจริงเหล่านี้ร่วมกัน ความคลี่คลายของปัญหาของสังคมในระดับต่างๆ ก็สามารถเกิดขึ้นได้จริงมากขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งจะส่งผลทั้งในแง่ระดับและขอบเขต แห่งการพัฒนาชีวิตจนบรรลุ

จุดมุ่งหมาย คือ ความสุขสงบและการเข้าถึงสิ่งที่สนองความจำเป็นระดับต่าง ๆ ของประชาชนในสังคม พร้อมทั้ง ส่งผลให้เกิดความเกื้อกูลอย่างยั่งยืนสมดุลกันระหว่างความต้องการของมนุษย์ และการดำรงอยู่ของโลกและสิ่งแวดล้อมได้มากยิ่งขึ้นการศึกษาและประพฤติปฏิบัติตามหลักพุทธธรรมชั้นกลาง มีสมาธิ ย่อมเอาชนะกิเลสอย่างกลาง ที่นำมาซึ่งประโยชน์และความสุขทั้งแก่ตนเองและสังคมโลกให้เกิดสันติสุข

ประเด็นที่ ๓ คุณค่าของการจัดปรีวาสรกรรมพบว่า สังคมและวัฒนธรรมไทย มีความสัมพันธ์กันและกันดังกล่าวแล้ว สังคมจึงหมายรวมถึงวัฒนธรรมด้วย ในทำนองเดียวกันวัฒนธรรมก็มักจะหมายรวมถึงสังคมด้วย เพราะทั้งสองมีความสัมพันธ์เป็นเนื้อเดียวกัน ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการพัฒนาที่ยั่งยืนปัจจัยหนึ่งคือ คุณภาพของประชากร ดังนั้นการพัฒนาคุณภาพบุคคลไม่ว่าจะผ่านกลวิธีการใด เช่น การวิจัย การปฏิบัติการจริง ควรมีเป้าหมายอยู่ที่ การที่ทำให้บุคคลมีความสามารถในการจัดการกับปัญหาที่เป็นเหตุแห่งความทุกข์ของมนุษย์ทั้งหมดได้ ซึ่งอาจเริ่มจากสิ่งที่ใกล้ตัวที่สุดคือการจัดการ ทุกข์จากปัญหาชีวิต โดยใช้หลักการและหลักพุทธธรรมของพระพุทธศาสนาเป็นพื้นฐาน การศึกษาและประพฤติปฏิบัติ โดยละเอียดมีความเพ่งพินิจด้วยสติปัญญาที่ถูกต้องตีมตามหลักพุทธธรรมชั้นสูงย่อมเอาชนะอวิชชาได้ด้วยความเข้าใจที่ถูกต้องรู้แจ้งแทงตลอดทั้งสมมติสัจจะ และปรมัตถสัจจะ เป็นความจริงอันประเสริฐสุด เป็นผู้บรรลุประโยชน์สุขแก่ตนเอง สังคม ประเทศชาติ และมวลมนุษยชาติตามลำดับการปฏิบัติขั้นแท้จริง เรียกว่าถึงพระนิพพาน

ในภาวะที่สังคมและวัฒนธรรมไทยเปลี่ยนแปลงไป นอกจากจะปรับบทบาทในส่วนของการศาสนาบุคคลแล้ว ก็จำเป็นต้องที่องค์กรพุทธศาสนาจะต้องได้รับการปรับเปลี่ยนด้วย ทั้งนี้ การที่ศาสนาบุคคลมีบทบาทล้าหลังการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมไทยนั้น ส่วนหนึ่งก็เนื่องมาจากองค์กรของพุทธศาสนานั้นเอง ฉะนั้น องค์กรพุทธศาสนาจะต้องปรับตัวเอง จะต้องมีการมีแผน นโยบาย มีมาตรการที่ชัดเจน มีการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพมีคณะผู้บริหารองค์กรที่มีความรู้ความสามารถในการทำงาน มีงบประมาณเพียงพอและมีการสนับสนุนจากศาสนจักร คือ ฝ่ายคณะสงฆ์ไทย และอาณาจักร คือ ภาครัฐและเอกชนตลอดทั้งการสร้างเครือข่าย

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้ศึกษาใคร่ขอเสนอแนะประเด็นที่ศึกษาและค้นพบสามารถนำไปใช้ดังนี้

๑) การจัดปรีวาสรกรรม ของวัดผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอกู่กระดิง จังหวัดเลย เป็นสถานที่ควรศึกษาเป็นแบบอย่างในการจัดปรีวาสรกรรม ที่เป็นแบบอย่างในการที่นำมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตในสังคม

๒) เป็นสถานที่แหล่งเรียนรู้ของเยาวชนของวัดผานกเค้า ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรม ประเพณี การนำหลักพุทธธรรมมาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติเป็นหลักในการคิดที่ใช้ปัญญานำการตัดสินใจต่อชีวิตประจำวัน

๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปปฏิบัติ

จากการศึกษาการจัดปฐกฐกรรม ของวัดผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอกุระดิง จังหวัด
เลย

๑) ควรสร้างเสริมให้เยาวชนได้เรียนรู้การจัดปฐกฐกรรมตามพระพุทธศาสนาเถรวาท

๒) ควรสร้างเสริมการสร้างเครือข่ายให้กับคณะสงฆ์กับเยาวชนและชุมชนให้เข้าใจในวัฒนธรรมประเพณีของสังคมไทย

๕.๒.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

จากการศึกษาการจัดปฐกฐกรรม ของวัดผานกเค้า ตำบลผานกเค้า อำเภอกุระดิง จังหวัด
เลย

๑) ศึกษาความสัมพันธ์ของการจัดปฐกฐกรรมในกลุ่มประเทศอาเซียน

๒) น่าจะมีการศึกษาประโยชน์และความสุขของมนุษย์โลกการทำสงครามกันนั้นเป็นวิธีการนำประโยชน์และความสุขมาสู่ประเทศของตน กับการสร้างเสริมวัฒนธรรมประเพณีของพระพุทธศาสนา ให้ผลประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติได้มากหรือน้อยต่างกันอย่างไร

๓) พุทธธรรมที่ว่าด้วยประโยชน์และความสุข ควรจะมีการศึกษาส่งเสริมและปฏิบัติกันให้มากยิ่งขึ้น เพื่อสังคมโลกจะได้มีความสันติ มีความสุข ความสงบ จึงควรจะมีวิธีเสนอให้มวลมนุษยชาติได้หลายวิธี ควรปฏิบัติขั้นใดบ้าง